

NESTKASTEN KONINGSHOF IN 1993.

Op 13 maart hebben we de traditionele voorjaarsschoonmaak van de nestkasten gehouden. We misten veel nestkasten, ook van de nieuwe van 1992, doordat er weer flink gekapt was. Er was onder andere een stuk bos verdwenen om er parkeerterrein van te maken: weer vier kastjes weg.

Gelukkig had ik nog wat nieuwe kasten in reserve gehouden. Zodoende konden we nog 11 nieuwe ophangen. Het totaal aantal kasten kwam daarmee nog maar uit op 92, het laagste aantal in de laatste zestien jaar. Om het aantal niet nog lager te laten worden zal het dus nodig zijn om komend voorjaar nog wat nieuwe kastjes extra op te hangen. Daarom is geschikt afvalhout weer erg welkom evenals kant en klare nestkastjes in alle typen en maten.

De controles tijdens het broedseizoen zijn gehouden op de avonden van 4 en 25 mei en van 15 juni. Daarbij werden op

elke avond alle nestkasten gecontroleerd. De resultaten van die controles staan in tabel 1 samengevat. Als eerste broedsels zijn beschouwd alle broedsels die bij de eerste of tweede controle vastgesteld werden. Nieuwe broedsels tijdens de derde controle worden als tweede broedsel beschouwd. Ook nieuwe broedsels in een kastje waar al een nestje is uitgevlogen, worden altijd als tweede broedsel beschouwd.

Er broedden dit jaar voor het eerst sinds twee jaar weer acht soorten vogels in de nestkasten. Daarvan was er een nieuw, vier soorten zijn vaste gasten en de andere zijn min of meer regelmatige broedvogels in de kasten.

De Bosuil was weer terug van twee jaar weggeweest en zat op 13 maart al met vier jongen. Die heb ik een week later geringd en op de eerste controleronde waren ze al uitgevlogen.

Tabel 1: Resultaten van de nestkastencontroles op Koningshof te Veldhoven in 1993.

<i>Soort</i>	<i>Eerste broedsel</i>	<i>Tweede broedsel</i>	<i>Totaal</i>
Koolmees	45	1	46
Pimpelmees	20	1	21
Bonte Vliegenvanger	4	-	4
Kuifmees	1	-	1
Holenduif	1	-	1
Kauw	1	-	1
Bosuil	1	-	1
Torenvalk	1	-	1
			+ ---
		Totaal aantal broedsels	76
		Eekhoornnest	1
		Niet gebruikte kasten	18
			+ ---
			95
		Twee keer gebruikte kasten	3
			- ---
		Totaal aantal kasten	92

Tot onze verbazing lag er nu een ei van een Torenvalk in die uilekast. We hadden de Torenvalken al gehoord en rond zien vliegen, maar dat ze in de bosuilekast zouden gaan broeden was toch een beetje onverwacht. Daarmee hebben we weer een soort die nieuw is in de nestkasten op Koningshof. Tijdens de derde en laatste controle heb ik de vier jongen kunnen ringen.

De Koolmees zat met 45 eerste broedsels op hetzelfde niveau als de laatste jaren. Sinds 1982 heeft het aantal eerste broedsels op een jaar na steeds gelegen tussen de 39 en 50. Dat aantal is dus behoorlijk constant. Alleen het aantal tweede broedsels was ongekend laag. Tot nog toe waren er altijd minimaal drie en vaak tien of meer.

De Pimpelmees met 20 eerste broedsels verdubbelde daarmee bijna het aantal van 1992. Daarmee zat die weer op het niveau van een paar jaar geleden. Ook hier konden we maar één tweede broedsel vaststellen.

Het lage aantal tweede broedsels hangt misschien samen met de op het oog zeer goede resultaten van de eerste broedsels. Het weer was prima en er leek volop voer te zijn. De aantallen bijna vliegvlugge jongen tijdens de tweede controle lagen dan ook hoog.

De Kuifmees broedde weer eens in een nestkastje en was er vroeg bij. Tijdens

de eerste controle had hij al 7 jongen van ongeveer een week oud. Het was alweer vijf jaar geleden dat er een Kuifmees in onze kastjes had gebroed.

De Bonte Vliegenvanger was met 4 broedsels maar magertjes vertegenwoordigd dit jaar. Wat daarvoor de reden kan zijn is me niet duidelijk. Na het recordaantal van 12 broedsels vorig jaar is het in elk geval onverwacht weinig. De opgaande lijn van de laatste jaren begint wat meer schommelingen te vertonen getuige de aantallen van de laatst vijf seizoenen: 7-11-5-12-4.

Tot slot wil ik iedereen die heeft meegeholpen bij de schoonmaak en de controles nog eens bedanken voor de assistentie. Het blijkt nog steeds, ieder jaar weer, verrassend te zijn om de kasten te controleren. Je komt altijd wel iets aparts tegen. Het is ook een unieke mogelijkheid om de vogels eens van zeer dichtbij te zien en om wat van hun voortplantingsgedrag te weten te komen. We kunnen ook een beeld krijgen van de broedpopulatie op Koningshof van de soorten die in de nestkasten broeden. Het is voor de leden van de Vogelwerkgroep daarom altijd een leerzame en gezellige excursie zo'n schoonmaak of nestkastencontrole. Wil je ook eens mee, let dan op de aankondigingen op de vergaderingen en in de convo's.

Jan Wouters

